

Niepełnosprawnik

Realizator: Fundacja "TUS"

Kategoria VII. Społeczeństwo obywatelskie i prawa człowieka

Niepełnosprawnik to jedna z ciekawszych inicjatyw realizowanych w Warszawie. Dostarcza ona wiedzy osobom niepełnosprawnym o dostosowaniu do ich potrzeb przestrzeni publicznej. Dzięki niej osoby niepełnosprawne mogą planować swoje codzienne aktywności bez strachu przed nieznanym. To co osobom pełnosprawnym wydaje się łatwe – wyjście do kina czy restauracji, z punktu widzenia osób niepełnosprawnych staje się wyzwaniem. Niepełnosprawni nie wiedzą czy w dane miejsce jest otwarte na ich potrzeby i czy poradzą sobie i będą się w nim czuły komfortowo.

Niepełnosprawnik sprzyja uczestnictwu osób niepełnosprawnych w życiu stolicy – w tym w wydarzeniach sportowych jak kulturalnych. Jest to niezwykle istotne, nie tylko w życiu codziennym osób niepełnosprawnych, ale także w kontekście zbliżającego się EURO 2012 i starań Warszawy o miano Europejskiej Stolicy Kultury.

Żyjemy w świecie, w którym informacja jest niezwykle ważna w każdej dziedzinie życia. Również dla osób niepełnosprawnych jest kluczowym czynnikiem, który umożliwia aktywne uczestnictwo w życiu zawodowym i społecznym. Osoby niepełnosprawne, aby móc żyć tak jak inni muszą mieć świadomość swoich praw i możliwości pokonania ograniczeń wynikających z poszczególnych schorzeń. Jednak dostępność informacji dla osób niepełnosprawnych jest utrudniona. Bariere stanowią choroba, wysoki koszt uzyskania informacji (płatne portale informacyjne), ale przede wszystkim utrudnienia architektoniczne. Osoby niepełnosprawne nie mają dostępu do informacji, które z punktu widzenia ludzi sprawnych są oczywiste czy wręcz zbędne, natomiast dla niepełnosprawnych stanowią istotny krok do zwiększenia aktywności, zaradności życiowej czy integracji społecznej. Należy pamiętać, że osoby niepełnosprawne stanowią 14% ogółu społeczeństwa, zatem jest to ważny problem społeczny, który w Warszawie dotyczy ponad 180 tys. osób (ostanie pełne dane dotyczące osób niepełnosprawnych zebranych podczas Narodowego Spisu Powszechnego w 2002 r., wskazują, iż w Polsce jest 5,5 mln niepełnosprawnych). Według wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności BAEL, liczba osób niepełnosprawnych prawnie w wieku produkcyjnym w III kwartale 2009 r. wyniosła 2,1 mln. Współczynnik aktywności zawodowej osób sprawnych w wieku produkcyjnym wynosił 75,8%, natomiast dla niepełnosprawnych 25,8%. Wskaźnik zatrudnienia wynosił odpowiednio dla sprawnych i niepełnosprawnych: 69,7% i 22,9%, a stopa bezrobocia – 8,1% i 11,5% (źródło <http://www.niepelnosprawni.gov.pl/tablice/bael/>; dane z BAEL za III kwartał 2009 r. ostatnia aktualizacja 11 stycznia 2010 r.).

Dzięki działaniom Fundacji w roku 2010 osoby niepełnosprawne w jednym miejscu mogą znaleźć dokładne informacje o dostosowaniu miejsc, które zamierzają odwiedzić. Dotychczasowa baza danych została zastąpiona nową, bardziej funkcjonalną. Niepełnosprawnik otrzymał także zupełnie nową, specjalnie zaprojektowaną wyszukiwarke, która umożliwia użytkownikom szybsze i efektywniejsze pozyskiwanie potrzebnych informacji.

Wolontariusze to serce Niepełnosprawnika. Dzięki współpracy z Politechniką Warszawską, Uniwersytetem Warszawskim oraz za pomocą ogłoszeń zamieszczonych na stronie www.ngo.pl, a także na stronach internetowych dzielnic Śródmieście, Wola, Praga Południe, ogłoszeń na stronach biur karier, na portalu Harcerski Bank Służby, jak również na stronach Fundacji TUS oraz Fundacji Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnosprawnym Ruchowo, pozyskano w 2010 roku do współpracy 36 wolontariuszy. W realizacji przedsięwzięcia udział wzięli również pracownicy Banku City Handlowy w ramach wolontariatu pracowniczego. Podczas 4 szkoleń wolontariusze zapoznali się z bazą danych oraz jej przeznaczeniem. Zostali także kompleksowo przeszkoleni w kierunku dokonywania pomiarów, zbierania szczegółowych danych i umieszczania ich w bazie.

Do pomiaru warszawskich obiektów użyteczności publicznej wyznaczone zostały dwuosobowe zespoły wolontariuszy wspierane przez osoby bezpośrednio odpowiedzialne za realizację projektu (opiekunkę wolontariuszy oraz ekspertkę ds. metodologicznych).

Przy dokonywaniu pomiarów szczególnie dbano, by jasno i rzetelnie przedstawić na ile dany obiekt dostępny jest dla osób o różnych stopniach i rodzajach niepełnosprawności.

Informacje zbierane pod kątem osób niewidomych oraz niedowidzących dotyczyły umieszczenia oznaczeń w języku Braila, zastosowania w obiekcie odpowiedniej sygnalizacji dźwiękowej oraz zlokalizowanie nieoznaczonych szymb, schodów, progów, przeszkód zlewających się z tłem oraz takich, których nie da się wyczuć białą laską (np. wiszące reklamy). Sprawdzano również, czy do obiektu można wejść z psem przewodnikiem.

Pytano też o to, czy obsługa obiektu potrafi posługiwać się językiem migowym.

Sprawdzano, czy w obiektach znajdują się podjazdy (mierzone ich długość oraz stopień nachylenia), windy, toalety dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.

Wolontariusze sprawdzali jak wygląda ciąg komunikacyjny od najbliższego przystanku komunikacji miejskiej do obiektu. Skrupulatnie notowali wszelkie przeszkody, jakie można było napotkać na drodze: krawężniki, słupki, przejścia dla pieszych itp. Nie mogło także zabraknąć informacji o zlokalizowanych przy obiekcie miejscach parkingowych dla osób niepełnosprawnych (tzw. kopertach).

Oprócz nowych pomiarów, dodatkowo dokonano aktualizacji pomiarów 185 obiektów zmierzonych na przestrzeni ostatnich dwóch lat. Dzięki takim działaniom baza danych jest maksymalnie funkcjonalna, a wszelkie zawarte w niej informacje – zawsze aktualne.

Strona internetowa Niepełnosprawnika umożliwia darmowy dostęp do bazy danych wszystkim zainteresowanym, proponując najprostsze, a przede wszystkim najtrafniejsze metody wyszukiwania konkretnych informacji. Odpowiada za to specjalny filtr wyczulony pod kątem typu obiektu, jego lokalizacji oraz stopnia dostosowania do potrzeb określonej grupy osób niepełnosprawnych.

Schemat działania wyszukiwarki jest prosty: po wejściu na stronę www, osoba poszukująca informacji wybiera interesujący ją obiekt (np. teatr) oraz oznacza wymagany poziom jego dostosowania (np. konieczny parking, winda itp.). Po zatwierdzeniu wyboru, baza wskazuje lokalizację (jedną bądź wiele), która jest dostępna dla indywidualnych potrzeb konkretnej osoby niepełnosprawnej.

W 2010 roku z bazy skorzystały 4784 osoby.

Fundacja TUS stale współpracuje z mediami, dzięki czemu niepełnosprawni mieszkańcy Warszawy, a także turyści mogą dowiedzieć się o stworzonym dla nich narzędziu ułatwiającym poruszanie się po Stolicy. Informacje na temat projektu ukazały się w telewizji (TVN Warszawa, program „Witaj Warszawo!”), stacjach radiowych (Radio Inn, Radio Warszawa, Radio Złote Przeboje), prasie (Gazeta Stołeczna) oraz w Internecie (www.niepelnosprawni.pl, www.tpsw.pl, www.wola.waw.pl, www.pragapld.waw.pl, www.srodmiescie.warszawa.pl, www.facebook.com).

Informacje o projekcie dystrybuowane były w urzędach, instytucjach, ośrodkach kultury, itp. Niepełnosprawnik.pl prezentowany był także podczas międzynarodowej konferencji Bridge Camp – technologie dla ngo. Informacje o projekcie zamieszczone są na stronie Towarzystwa Przyjaciół Szalonego Wózkowicza (www.tpsw.pl).

Na stronie [Fundacji TUS](http://www.fundacja-tus.pl) oraz w serwisie [YouTube](https://www.youtube.com) można również obejrzeć film dokumentujący powstawanie Niepełnosprawnika.

Strona internetowa projektu: <http://www.niepelnosprawnik.pl/>